

VENDIM
Nr. 19, datë 10.4.2025

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Holta Zaçaj	kryetare;
Marsida Xhaferllari	anëtare;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Ilir Toska	anëtar;
Genti Ibrahim	anëtar;
Marjana Semini	anëtare,

me sekretare Belma Lleshi, më datë 10.4.2025 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 24 (E) 2024 të Regjistrat Themeltar që u përket:

KËRKUESE: SHOQËRIA “EKZON KALAJA COMFORT” SH.P.K., përfaqësuar nga avokat Arben Doda, me prokurë.

SUBJEKT I INTERESUAR:

DREJTORIA RAJONALE TATIMORE LEZHË, përfaqësuar nga juristi Jetnor Sherri.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 819, datë 21.3.2024, të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Kthimi i çështjes për rishqyrtim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 16, pika 2, 17, 41, 42, 49, 57, 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*) dhe neni 1 i Protokollit nr. 1 të saj; nenet 49, 50, 70 dhe 71, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatoren e çështjes Marjana Semini, mori në shqyrtim pretendimet e kërkuases, shoqërisë “Ekzon Kalaja Comfort” sh.p.k. (*kërkuesja*), e cila ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet e subjektit të interesuar, Drejtorisë Rajonale Tatimore Lezhë (*DRT*), që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Më datë 22.4.2010, kërkuësja është regjistruar si tatimpaguese në DRT-në, Lezhë, me objekt aktiviteti në fushën e turizmit, ndërtimit dhe tregimit me shumicë e pakicë etj. Në bazë të urdhrit nr. 1198, datë 19.7.2016, të drejtorit të DRT-së, Lezhë, inspektorët tatimorë të Drejtorisë së Verifikimit dhe të Koordinimit në Terren të DRT-së, Lezhë, më datë 20.7.2016 kanë ushtruar kontroll në adresën ku ushtronte aktivitetin kërkuësja.

2. Pas kontrollit të ushtruar inspektorët tatimorë kanë mbajtur aktkonstatimin e datës 20.7.2016, sipas të cilit rezultonte se kërkuësja nuk lëshonte kuponë tatimorë për të dokumentuar qarkullimin e realizuar të shërbimeve dhe të mallrave, si dhe nuk kishte përditësuar ndryshimin e të dhënave. Inspektorët tatimorë kanë mbajtur procesverbalin e gjobës së datës 20.7.2016 për gjobitjen e kërkuësës në shumën 50.000 lekë për konstatimin e moslëshimit të kuponëve tatimorë. Bazuar në aktin e konstatimit dhe në bazë të verifikimeve të kryera në sistemin CATS, Sektori i Verifikimit në Terren në Drejtorinë e Kontrollit të DRT-së, Lezhë ka mbajtur aktvlerësimin e datës 26.7.2016, nga ku ka rezultuar se kërkuësja nuk e ka deklaruar aktivitetin “Bar-restorant-hotel”, ndaj është gjobitur në shumën 10.000 lekë.

3. Në vijim, DRT-ja, Lezhë, pasi është njohur me aktet e mësipërme, ka vijuar procedurat përkatëse dhe ka nxjerrë aktin administrativ “Njoftim vlerësimi për detyrimet” nr. 15042/4 prot., datë 4.8.2016, të cilin ia ka komunikuar kërkuësës në adresën e deklaruar. Kjo e fundit është njohur me aktin e mësipërm, por nuk ka ushtruar ankim administrativ në Drejtorinë e Apelit Tatimor.

4. Në fund të vitit 2015 Gjykata Kushtetuese (*Gjykata*) kishte filluar shqyrtimin e kërkesës së një shoqate, me objekt shqyrtimin e pajtueshmërisë me Kushtetutën të neneve 5, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 dhe 20, të ligjit nr. 99/2015, “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9920, datë 19.5.2008, “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar” (*ligji nr. 99/2015*), i cili ka hyrë në fuqi më datë 12.11.2015. Gjykata, me vendimin përfundimtar nr. 33, datë 8.6.2016 (*vendimi nr. 33/2016*), ka vendosur shfuqizimin e neneve 5, 14, 15, 16 (pika 4 e shtuar në nenin 121), 17, pikat 1 dhe 2, 18 (pika 2 e nenit 124) dhe 20 të ligjit nr. 99/2015, si të papajtueshme me Kushtetutën. Ky vendim ka hyrë në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare nr. 108, datë 16.6.2016.

5. Në vijim, Kuvendi i Shqipërisë ka miratuar ligjin nr. 112/2016, datë 3.11.2016, “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 9920, datë 19.5.2008, “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë” (*ligji nr. 112/2016*), ku, ndër të tjera, ka pasqyruar edhe ndryshimet përkatëse që lidheshin me dispozitat e shfuqizuara nëpërmjet vendimit nr. 33/2015 të Gjykatës. Ligji nr. 112/2016 është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 219, datë 15.11.2016 dhe ka hyrë në fuqi më datë 30.11.2016.

6. Në vitin 2023, kërkuësja ka paraqitur në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë kërkesëpadi, me objekt konstatimin e pavlefshmërisë absolute të aktit administrativ të njoftimit të vlerësimit për detyrimet të DRT-së, Lezhë, për shkak se ligji mbi bazën e të cilit ishte disponuar dhënia e gjobës ndaj saj ishte shfuqizuar.

7. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 819, datë 21.3.2024, ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë së kërkuësës. Në dispozitivin e vendimit përcaktohet se ai është i formës së prerë dhe ndaj tij nuk lejohet ankim. Pavarësisht kësaj, kërkuësja, më datë 28.5.2024 ka paraqitur ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, e cila, me vendimin e datës 31.5.2024, ka vendosur mospranimin e ankimit të saj.

8. Më datë 22.8.2024, kërkuësja i është drejtuar Gjykatës me ankim kushtetues individual, sipas objektit, i cili, pasi është plotësuar me dokumentet e kërkuara, bazuar në nenin 27 të ligjit nr. 8577/2000, është regjistruar më datë 23.9.2024. Më datë 11.11.2024, Kolegji i Gjykatës ka vendosur kalimin e çështjes në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

9. **Kërkuësja**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se i është cenuar:

9.1 *E drejta për proces të rregullt ligjor*, e garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, në drejtim të:

9.1.1 *Parimit të sigurisë juridike*, pasi gjykata e shkallës së parë ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë së saj, në kushtet kur DRT-ja, Lezhë ka vepruar jashtë kompetencës së saj e në kundërshtim flagrant me ligjin dhe vendimin nr. 33/2016 të Gjykatës, duke e gjobitur kërkuosen në bazë të një dispozite të shfuqizuar të ligjit nr. 9920/2008. Në momentin e vënies së gjobës nuk ka pasur dispozitë ligjore në fuqi për gjobitjen e kërkuoses nga DRT-ja, Lezhë, pasi neni 122 i tij ishte shfuqizuar nëpërmjet vendimit nr. 33/2016 të Gjykatës. Ndryshimet e nenit 122 të ligjit nr. 9980/2008 janë miratuar me ligjin nr. 112/2016, i cili ka hyrë në fuqi më datë 30.11.2016. Vendimi nr. 33/2016 i Gjykatës nënkuptonte moszbatimin e mëtejshëm të atij ligji jo vetëm nga palët në gjykimin kushtetues, por nga të gjitha autoritetet shtetërore, për më tepër nga gjykata.

9.1.2 *Parimit të ligjshmërisë*, të garantuar nga neni 4, pika 1, i Kushtetutës, pasi gjykata e shkallës së parë ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë së kërkuoses edhe pse konstatimi i bërë nga DRT-ja, Lezhë ishte i qëllimshëm, i padrejtë dhe në kundërshtim flagrant me ligjin. Grupi i inspektimit të DRT-së, Lezhë është ngritur në kundërshtim me ligjin, pasi inspektimi është kryer nga një organ që në përbërjen e tij ka pasur persona të cilët nuk e gëzonin cilësinë e inspektorit tatimor. Për rrjedhojë, bazuar në nenin 108 të Kodit të Procedurave Administrative (KPA), aktet e nxjerra nga ky organ janë absolutisht të pavlefshme.

9.1.3 *Standardit të arsytimit të vendimit gjyqësor të lidhur me të drejtën e aksesit dhe të drejtën e ankimit efektiv*, pasi gjykata e shkallës së parë nuk e ka respektuar haptazi vendimin nr. 33/2016 të Gjykatës. Ajo gjykatë duhet të konstatonte se organi tatimor e ka zhvilluar veprimtarinë e tij në kundërshtim të hapur me vendimin nr. 33/2016 të Gjykatës, fakt i parashtruar nga kërkuësja në kërkesëpadi dhe në seancë gjyqësore. Edhe pse ky pretendim është pasqyruar në vendim, gjykata e shkallës së parë e ka anashkaluar, duke mos u shprehur për bazueshmërinë e tij.

9.2 *E drejta e pronës*, e garantuar nga neni 41 i Kushtetutës, si pasojë e vendimmarrjes së gjykatës së shkallës së parë.

10. ***Subjekti i interesuar, DRT-ja, Lezhë***, në mënyrë të përmbledhur, ka prapësuar se:

10.1 Pretendimi për cenimin e procesit të rregullt ligjor nuk qëndron, pasi akti administrativ është marrë pas një hetimi të rregullt dhe një procedimi që respekton të drejtat procedurale të kërkuoses, duke i dhënë mundësinë e mbrojtjes dhe të apelit në rrugë administrative, me qëllim mbrojtjen e interesave të saj. Nëpërmjet aktit administrativ DRT-ja, Lezhë ka vepruar në përputhje me detyrimet ligjore dhe kushtetuese për të siguruar mbledhjen e taksave dhe ndëshkimin e shkeljeve tatimore, duke respektuar ligjin dhe parimet e drejtësisë.

10.2 Pretendimi për cenimin e së drejtës së pronës është i pabazuar, pasi kërkuësja, si çdo subjekt tjetër ekonomik, ka detyrimin të respektojë normat tatimore të vendosura nga shteti. Vendosja e gjobës për shkelje të normave fiskale është në përputhje me parimet e Kushtetutës. Sipas nenit 41 të Kushtetutës, çdo individ gëzon të drejtën e pronës, por kjo e drejtë është subjekt i kufizimeve që vendosen për mbrojtjen e interesave të përgjithshëm të shoqërisë, përfshirë mbledhjen e taksave dhe përfitimin nga shërbimet publike.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuoses

11. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Referuar neneve 131, pika 1, shkronja “F” dhe 134, pikat 1, shkronja “I” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të

garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

12. Kërkuesja, në cilësinë e personit juridik, është subjekt i së drejtës private dhe bartëse e të drejtave dhe lirive themelore të parashikuara në Kushtetutë dhe legjitimohet *ratione personae*, në përputhje me nenet 131, pika 1, shkronja “P”, 134, pikat 1, shkronja “I” dhe 2, të Kushtetutës, pasi ka qenë palë në procesin gjyqësor në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, vendimin gjyqësor të së cilës ajo kundërshton.

13. Në lidhje me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive*, Gjykata ka pohuar se në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “P”, të Kushtetutës, mbrojtja kushtetuese ka funksion përfundimtar dhe, si e tillë, mund të aplikohet vetëm në lidhje me vendime, për të cilat kanë përfunduar procedurat gjyqësore. Kontrolli kushtetues ka natyrë subsidiare, që do të thotë se individit duhet t’i ketë shteruar mjetet dhe rrugët e tjera ligjore (*shih vendimet nr. 14, datë 21.6.2022; nr. 14, datë 11.3.2021; nr. 17, datë 16.5.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Në thelb, ky rregull synon t’u japë organeve publike dhe në veçanti gjykatave të juridiksionit të zakonshëm mundësinë të parandalojnë ose të korrigojnë në substancë shkeljet e pretenduara të të drejtave kushtetuese të individit. Ana tjetër e rregullit të shterimit të mjeteve juridike efektive përfshin detyrimin e vetë individit që të tregojë kujdesin dhe vëmendjen e duhur për të paraqitur kërkesa, kundërshtime ose ankime tek organet publike dhe gjykatat e juridiksionit të zakonshëm për rrethanat që mbështesin pretendimet për cenimin e të drejtave kushtetuese (*shih vendimet nr. 10, datë 7.3.2023; nr. 25, datë 13.10.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Subjekti i interesuar, DRT-ja, Lezhë, ka prapësuar se kërkuesja nuk ka shteruar të gjitha mjetet juridike efektive për mbrojtjen e të drejtave të saj, pasi nuk ka ndjekur instancat e zakonshme të ankimit përpara se t’i drejtohej Gjykatës. Lidhur me këtë, Gjykata konstaton se objekti i ankimit kushtetues individual është shfuqizimi i vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, në dispozitivin e të cilit është shënuar se ai është i formës së prerë dhe i paankimueshëm. Kjo do të thotë se paraqitja e kërkesës së saj në Gjykatë është zgjedhje e vetë kërkueses, mbështetur në objektin e padisë së saj për pavlefshmërinë absolute të akteve. Për rrjedhojë, mbështetur në këto rrethana, Gjykata vlerëson se kërkuesja e ka plotësuar kriterin e shterimit të mjeteve juridike efektive, pasi nuk ka mjet tjetër ligjor për mbrojtjen e të drejtave të saj kushtetuese.

15. Lidhur me legjitimitimin *ratione temporis*, sipas nenit 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit nr. 8577/2000, ankimi kushtetues individual shqyrtohet nga Gjykata kur kërkesa është paraqitur brenda afatit ligjor 4-mujor nga konstatimi i cenimit. Gjykata ka theksuar se vënia në dispozicion të palëve e vendimeve të gjykatës ua bën të njohura atyre arsyet e vendimmarrjes, duke u dhënë mundësinë të ankohen nëse e shohin të arsyeshme. Për rrjedhojë, si datë e fillimit të afatit ligjor për paraqitjen e ankimit kushtetues individual është data e marrjes dijeni efektivisht për vendimin gjyqësor të marrë në ushtrim të mjetit të fundit ankimor. Si rregull, kjo datë është ajo e shpalljes së vendimit gjyqësor të arsyetuar në prani të palës, kurse kur vendimi gjyqësor nuk shpallet i arsyetuar ose kur pala nuk është e pranishme, data e marrjes dijeni konsiderohet ajo e njoftimit shkresor (*shih vendimin nr. 42, datë 19.9.2023 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Gjykata konstaton se vendimi i kundërshtuar nga kërkuesja mban datën 21.3.2024, ndërsa ankimi kushtetues individual është paraqitur më datë 22.8.2024. Ndërkohë kërkuesja është informuar për vendimin nga gjykata e shkallës së parë me shkresën nr. 3595/1, datë 22.5.2024. Duke iu referuar kësaj date si momenti i konstatimit të cenimit të të drejtave themelore, rezulton se ankimi kushtetues individual është paraqitur brenda afatit ligjor 4-mujor, rrjedhimisht kërkuesja legjitimohet edhe *ratione temporis*.

17. Për sa i takon legjitimitetit *ratione materiae*, kërkesja ka pretenduar se nga vendimi gjyqësor i kundërshtuar asaj i janë cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor në aspektet e parimit të sigurisë juridike, ligjshmërisë dhe standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor të lidhur me të drejtën e aksesit e të ankimit efektiv, si dhe e drejta e pronës, të garantuara nga nenet 41 dhe 42 të Kushtetutës, të cilat janë me natyrë kushtetuese.

18. Për sa i takon pretendimit për cenimin e parimit të ligjshmërisë, të garantuar nga neni 4, pika 1, i Kushtetutës, kërkesja ka argumentuar se gjykata e shkallës së parë ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë së saj edhe pse konstatimi i bërë nga DRT-ja, Lezhë është i qëllimshëm, i padrejtë dhe në kundërshtim flagrant me ligjin, pasi grupi i inspektimit është ngritur në kundërshtim me ligjin, ndaj, bazuar në nenin 108 të KPA-së, aktet e nxjerra nga ky organ janë absolutisht të pavlefshme. Gjykata konstaton se këto argumente, në thelb, kanë të bëjnë me interpretimin që gjykata e shkallës së parë i ka bërë ligjit të zbatueshëm për qëllim të procesit gjyqësor që ajo ka zhvilluar. Duke qenë se interpretimi i ligjit është detyrë e gjykatave të zakonshme (*shih vendimet nr. 33, datë 14.11.2022; nr. 3, datë 23.2.2016; nr. 42, datë 7.7.2014 të Gjykatës Kushtetuese*), Gjykata çmon se pretendimi i kërkeses për cenimin e parimit të ligjshmërinë nuk mund të merret në shqyrtim, pasi ai nuk përmban argumente në nivel kushtetues.

19. Gjithashtu, kërkesja ka pretenduar edhe cenimin e së drejtës së pronës, të garantuar nga neni 41 i Kushtetutës, si pasojë e vendimmarrjes së gjykatës së shkallës së parë.

20. Lidhur me të drejtën e pronës, në kontekst të fakteve të çështjes, Gjykata rithekson se kjo e drejtë, si e drejtë universale e njeriut, përfshin çdo posedim të sendeve ose të të drejtave të tjera materiale pasurore. Për sa u takon detyrimeve financiare, duke përfshirë edhe gjobën, ato janë pjesë e konceptit kushtetues të pronës private, pasi pagesa e një sasive të caktuar të hollash, e barasvlershme në këtë rast me masën e gjobave, është një shumë që merret nga pasuria e individit (*shih vendimet nr. 11, datë 21.4.2022; nr. 10, datë 4.3.2021; nr. 16, datë 25.7.2008 të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Nisur nga sa më lart, duke qenë se në rastin konkret ky pretendim, në thelb, lidhet me vlerësimin që gjykata e shkallës së parë i ka bërë çështjes në fjalë, Gjykata çmon ta trajtojë atë në këndvështrim të nenit 42 të Kushtetutës, sipas të cilit prona nuk mund të cenohet pa një proces të rregullt ligjor dhe se kushdo, për mbrojtjen e së drejtës kushtetuese të pronës, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë.

22. Për sa i takon kësaj të fundit (së drejtës për proces të rregullt ligjor), kërkesja ka pretenduar cenimin e parimit të sigurisë juridike dhe të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor të lidhur me të drejtën e aksesit e të drejtën e ankimit efektiv, për shkak se vendimmarrja e gjykatës së shkallës së parë, sipas saj, është bazuar në një dispozitë ligjore të shfuqizuar. Mbështetur në thelbin e këtij argumenti, Gjykata çmon të analizojë në themel nëse gjykata e shkallës së parë ka përmbushur standardet e procesit të rregullt në këndvështrim të së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor, të cilat *prima facie* hyjnë në juridiksionin kushtetues.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1 Për cenimin e së drejtës së aksesit të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor

23. Kërkesja ka pretenduar se gjykata e shkallës së parë nuk e ka respektuar haptazi vendimin nr. 33/2016 të Gjykatës. Sipas kërkeses, ajo gjykatë duhet të konstatonte se organi tatimor e ka zhvilluar veprimtarinë e tij në kundërshtim të hapur me vendimin nr. 33/2016 të Gjykatës, fakt i parashtruar nga kërkesja në kërkesëpadi dhe në seancë gjyqësore. Sipas kërkeses, edhe pse ky pretendim është pasqyruar në vendim, gjykata e shkallës së parë e ka anashkaluar, duke mos u shprehur për bazueshmërinë e tij. Lidhur me këtë pretendim, subjekti i interesuar nuk ka prapësuar argumente.

24. Gjykata ka theksuar se e drejta e aksesit, përfshirë të drejtën për të vënë në lëvizje gjykatën, përbën një aspekt të së drejtës për proces të rregullt ligjor. Ajo u garanton subjekteve të cenuara të drejtën t'i drejtohen një gjykate, e cila duhet të dëgjojë pretendimet e tyre dhe të shpallë një vendim pas një gjykimi të drejtë dhe publik (*shih vendimet nr. 32, datë 3.11.2022; nr. 10, datë 12.4.2022 të Gjykatës*

Kushtetuese). Administrimi i mirë i drejtësisë fillon me garancinë që një individ të ketë akses në gjykatë për t'i siguruar atij të gjitha aspektet e një forme gjyqësore të shqyrtimit të çështjes. Kjo e drejtë e individit nuk përfshin vetëm të drejtën për të filluar një proces, por edhe të drejtën për të pasur, nga ana e gjykatës, një zgjidhje përfundimtare për çështjen, pasi aksesimi në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal (*shih vendimet nr. 5, datë 22.2.2022; nr. 22, datë 29.4.2021; nr. 3, datë 23.2.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). E drejta për proces të rregullt ligjor përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142, pika 1, të Kushtetutës. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funkcioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve që ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë (*shih vendimet nr. 19, datë 7.7.2022; nr. 2, datë 11.2.2021; nr. 3, datë 20.1.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Nga ana tjetër, Gjykata ka pohuar në mënyrë konstante se është detyrë e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm të interpretojnë ligjin për qëllim të procesit gjyqësor që ato zhvillojnë, ndërsa detyra e saj është të vlerësojë nëse gjatë procesit gjyqësor ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese, si dhe nëse zbatimi i ligjit ka qenë eventualisht arbitrarisht, në kuptimin që të bjerë ndesh haptazi me konceptin e gjykimit të drejtë të përcaktuar në nenin 42 të Kushtetutës (*shih vendimet nr. 30, datë 29.5.2023; nr. 33, datë 14.11.2022; nr. 3, datë 23.2.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

26. Nenet 124 dhe 132 të Kushtetutës shprehin qartësisht për forcën detyruese që vendimet e Gjykatës kanë mbi të gjitha organet kushtetuese, autoritetet publike, duke përfshirë edhe gjykatat. Zbatimi i vendimeve të Gjykatës është detyrim kushtetues. Ato kanë fuqi detyruese të përgjithshme dhe janë përfundimtare. Si të tilla, përbëjnë jurisprudencë kushtetuese, për rrjedhojë kanë efektet e forcës së ligjit (*shih vendimet nr. 49, datë 3.7.2017; nr. 15, datë 1.3.2017; nr. 44, datë 29.6.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

27. Mbi bazën e standardeve të mësipërme, Gjykata do të verifikojë nëse kërkuesja ka marrë përgjigje përfundimtare për pretendimin se gjoba e dhënë ndaj saj është bazuar në një dispozitë ligjore të shfuqizuar, duke shqyrtuar nëse vendimi i kundërshtuar është në përputhje me standardet kushtetuese të arsyetimit.

28. Konkretisht, Gjykata vëren se nga njoftimi i vlerësimit, i cili caktonte ndaj kërkueses dy gjoba për moslëshimin e kuponit tatimor dhe për mospërditësimin e të dhënave, është nxjerrë nga DRT-ja, Lezhë më datë 4.8.2016. Në përmbajtjen e atij akti nuk konstatohet ndonjë bazë ligjore, por rezulton se ai është mbështetur, ndër të tjera, edhe te procesverbali i gjobës i datës 20.7.2016, i cili bazohej tek akti i konstatimit nr. 0757743 i së njëjtës datë. Procesverbali i gjobës rezulton se është nxjerrë në zbatim të nenit 122, pika 1, shkronja "b", të ligjit nr. 9920/2008, i cili është ndryshuar me nenin 17, pika 1, të ligjit nr. 99/2015. Ky i fundit është shfuqizuar nga Gjykata me vendimin nr. 33/2016, ndërkohë që veprimet e organit tatimor ndaj kërkueses janë kryer në momentin kur kjo dispozitë ka qenë e shfuqizuar nga Gjykata. Dispozita e mësipërme është ndryshuar nëpërmjet nenit 51 të ligjit nr. 112/2016, i cili ka hyrë në fuqi më datë 30.11.2016. Për këtë çështje, gjykata e shkallës së parë ka arsyetuar se akti administrativ është plotësisht i vlefshëm dhe është nxjerrë nga organi kompetent, konform parashikimeve ligjore. Sipas asaj gjykate, nuk janë konstatuar shkelje flagrante të procedurës së nxjerrjes së aktit ose të ndonjë dispozite urdhëruese që lidhet me formën e tij dhe që do të përbënte shkak për pavlefshmërinë absolute të tij (*shih faqen 9 të vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë*), duke mos u shprehur për bazueshmërinë e pretendimit të kërkueses në drejtim të respektimit të vendimit të Gjykatës për shfuqizimin e nenit 17, pika 1, të ligjit nr. 99/2015.

29. Nisur nga sa më lart, Gjykata konstaton se Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë nuk ka arsyetuar në vendimin e saj për forcën detyruese të vendimit të Gjykatës lidhur me shfuqizimin e disa dispozitave të ligjit nr. 9920/2008 në raport me veprimet konkrete që ka kryer administrata tatimore gjatë asaj periudhe, edhe pse një pretendim i tillë ishte ngritur qartazi në kërkesëpadinë e kërkueses, si dhe vetë ajo gjykatë e ka pasqyruar këtë pretendim në vendimin e saj. Nën këtë optikë,

Gjykata çmon se gjykata e shkallës së parë nuk ka arsyetuar dhe nuk i ka dhënë përgjigje pretendimit të kërkuases, duke cenuar, për rrjedhojë, të drejtën e aksesit në gjykatë të lidhur me standardin e arsyetimit të vendimit gjyqësor, ndaj pretendimet e saj janë të bazuara.

30. Në përfundim, Gjykata vlerëson se kërkesa e kërkuases duhet të pranohet sipas arsyetimit të mësipërm të këtij vendimi.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, si dhe neneve 71 dhe 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

1. Pranimin e kërkesës.
2. Shfuqizimin e vendimit nr. 819, datë 21.3.2024, të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, si të papajtueshëm me Kushtetutën.
3. Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë.
Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë, më 10.4.2025.

Shpallur, më 9.5.2025.

Kryetare: Holta Zaçaj

Anëtarë: Fiona Papajorgji, Marsida Xhaferllari, Ilir Toska, Sandër Beci, Sonila Bejtja, Marjana Semini, Genti Ibrahim